

РЕЗУЛЬТАТИ АПРОБАЦІЇ ВНУТРІШНЬОПОРОДНОГО ТИПУ СВИНЕЙ ПОРОДИ ДЮРОК „СТЕПОВИЙ” (ДУСС)

В.С.Топіха, доктор сільськогосподарських наук, професор
Р.О.Трибрат, кандидат сільськогосподарських наук
Миколаївський державний аграрний університет

Наведено результати апробації внутрішньопородного типу свиней породи дюрок „Степовий” та результати роботи з ним в умовах племінних заводів ВАТ “Племзавод Степной”, Агрофірма СВК „Міг-Сервіс-Агро” та племінному репродукторі СГПП „Техмет-Юг”.

Проблема і мета. Свині породи дюрок більше як за 20 років використання в умовах України добре зарекомендували себе саме завдяки своїм високим відгодівельним та м'ясним якостям. Проте за багатоплідністю матки даної породи зарубіжної селекції не конкурентоспроможні порівняно з матками вітчизняних порід. Саме це зумовило необхідність удосконалення породи і на цій основі створення нового внутрішньопородного типу свиней породи дюрок української селекції конкурентоспроможного за відтворювальними якостями маток.

Методика. Новий внутрішньопородний тип свиней породи дюрок з поліпшеними відтворювальними якостями „Степовий” створено методом внутрішньопородної селекції на основі цілеспрямованих поєднань географічних популяцій свиней породи дюрок: чеської, американської, англійської, датської в умовах повноцінної годівлі. Дослідження зі створення нового генотипу було розпочато в 1989 році за відповідною методичною схемою у ВАТ “Племзавод “Степной” Запорізької області. В подальшому продовжено в його дочірніх господарствах: племзавод „Агрофірми СВК “Міг-Сервіс-Агро” та племрепродуктор СГПП “Техмет-Юг” Миколаївської області.

Цільовим стандартом внутрішньопородного типу свиней породи дюрок „Степовий” було передбачено досягнення на-

ступних параметрів продуктивності: багатоплідність маток 10,9-11,0 поросят, вік досягнення живої маси 100кг – 170-180 днів, середньодобовий приріст – 750-800 г, товщина шпикую – 22 мм, маса окосту – 11,8 кг.

Результати досліджень, їх обговорення. Вважаємо, що робота по створенню нового внутрішньопородного типу свиней породи дюрок „Степовий” є завершеною.

З цього приводу щодо апробації нового селекційного досягнення проведено наступні заходи.

Відповідно до „Положення по апробації селекційних досягнень у тваринництві” та наказу Міністерства аграрної політики України № 727/126 від 04 грудня 2006р. створено комісію по проведенню апробації племінних стад по розведенню внутрішньопородного типу свиней породи дюрок „Степовий”, яка в період з 26 по 28 грудня 2006р. обстежила племінні стада з розведення внутрішньопородного типу свиней породи дюрок „Степовий” у ВАТ „Племзавод „Степной” Запорізької області, племзаводі „Агрофірма СВК „Міг-Сервіс-Агро” та племрепродукторі СГПП „Техмет-Юг” Миколаївської області.

Комісія ознайомилась з даними племінних записів та продуктивністю свиней, а також визначила їх відповідність характеристиці, що викладена у “Матеріалах апробації внутрішньопородного типу свиней породи дюрок української селекції” поданих Миколаївським державним аграрним університетом на адресу УААН і Міністерства аграрної політики України.

На засіданні секції виробництва та переробки продукції тваринництва і птахівництва Науково-технічної ради Міністерства аграрної політики України 27 серпня 2007р. було розглянуто та затверджено результати державної апробації внутрішньопородного типу свиней породи дюрок „Степовий”.

Наказом Міністерства аграрної політики України та Української академії аграрних наук № 814/116 від 19 листопада 2007 року офіційно затверджено внутрішньопородний тип

свиней породи дюрок „Степовий” та його структурні одиниці: генеалогічних лінії та родини.

Визнати як нове селекційне досягнення внутрішньопородний тип свиней породи дюрок „Степовий” та його структурні одиниці – 5 ліній: Швидкого, Вітаміна, Далекого, Могутнього, Степового; 10 родин: Венери, Рози, Лами, Лілії, Августи, Росинки, Музили, Гастели, Ромашки, Вишні. В господарствах використовуються також старі лінії, в основному генотипи чеського та датського походження.

Надано внутрішньопородному типу свиней породи дюрок української селекції заводську марку „Степовий” та буде внесено його до національного реєстру селекційних досягнень у тваринництві України.

Зараз в Україні внутрішньопородного типу свиней породи дюрок „Степовий” нараховується більше 5000 голів, в т.ч. 530 основних свиноматок, 56 кнурів. В розрізі племінних господарств: у ВАТ „Племзавод „Степной” – 3465 голів свиней цього типу, у племзаводі „Агрофірма СВК „Міг-Сервіс-Агро” нараховується 750 голів, у племрепродукторі СГПП „Техмет-Юг” – 265 голів, тобто 89% поголів'я знаходиться в племінних господарствах.

За звітний період (на кінець 2007р.) у ВАТ „Племзавод „Степной” пробонітовано 17 кнурів, 150 основних маток, 82 перевіряємих, 525 голів ремонтного молодняка; проаналізовано 286 одержаних опоросів від основних маток, оцінено за відгодівельними та м'ясними якостями 6 кнурів та 24 свиноматки, проведено серію науково-виробничих дослідів по схрещуванню тварин внутрішньопородного типу породи дюрок „Степовий” зі свинями порід велика біла та ландрас.

У племзаводі „Агрофірма СВК „Міг-Сервіс-Агро” пробонітовано 9 кнурів, 92 основних свиноматки, 52 перевіряємих, 240 ремонтного і племінного молодняка, проаналізовано 179 опоросів; СГПП „Техмет-Юг” відповідно: 5 кнурів, 52 свиноматки, 91 опорос.

Треба відмітити, що стадо як одного, так і другого племзаводів характеризується високими продуктивними якостями. Так, по породі дюрок української селекції за розподілом по класам – 52% кнурів відносимо до класу еліта-рекорд, 48% – до класу еліта; матки, відповідно, еліта-рекорд – 18%, еліта – 74%, I класу – 8%. Повновікові кнури та свиноматки – великорослі, середня жива маса кнурів складає 286кг (ліміти 261-385кг), довжина тулуба – 181см (ліміти 170-210см), маток, відповідно – 242кг (ліміти 226-295кг) і 169см (ліміти 165-170см).

У таблиці 1 наведено показники продуктивності маток основного стада свиней породи дюрок української селекції по двом племінним заводам та племрепродуктору.

Таблиця 1

Продуктивність маток основного стада свиней внутрішньопородного типу породи дюрок „Степовий”

Господарства	Кількість маток	Кількість опоросів	Кількість поросят при народженні на 1 опорос	Великоплідність, кг	При відлученні в 45 днів			% збереженості
					кількість поросят на 1 опорос, гол.	маса гнізда, кг	маса 1 поросяти, кг	
ВАТ „Племзавод „Степной”	150	286	10,87	1,57	9,67	128	13,3	89
Племзавод „Агрофірма СВК „Міг-Сервіс-Агро”	92	179	10,75	1,48	9,27	121	12,8	88
Племрепродуктор СГПП „Техмет-Юг”	52	93	10,66	1,58	9,27	111	11,98	87
Всього по господарствам	294	558	10,79	1,54	9,47	120	12,69	88

Свиней породи дюрок внутрішньопородного типу „Степовий” ВАТ „Племзаводу „Степной” та племзаводу „Агрофірма СВК „Міг-Сервіс-Агро” щорічно демонструють на виставці „Агро”, м. Київ, де високопродуктивні тварини одержують високі оцінки, а господарства за ефективного ведення галузі свинарства щорічно нагороджуються грамотами.

Висновки. Отже, продуктивність свиней породи дюрок української селекції в дослідних господарствах відповідає або перевищує за деякими ознаками цільовий стандарт нового внутрішньопородного типу. У тварин створено спадкову стійку специфічність у морфологічних, фізіологічних, продуктивних та інших господарсько-корисних ознаках. Свині міцної конституції стійкі до захворювань, у них добра відтворна здатність з високими відтворювальними якостями.

Досягнуті результати ставлять нові завдання. Розробляються перспективні плани селекційно-племінної роботи зі свинями нового селекційного досягнення на 2008-2012рр. На майбутнє передбачається продовжити дослідження щодо схрещування свиней породи дюрок української селекції з великою білою та породою ландрас імпортної селекції.